

KFKI Telephely
1121 Budapest, Konkoly-Thege Miklós út 29-33.

Veszélyhelyzeti Szabályzat
3. sz. melléklet
Általános elsősegélynyújtás kiegészítő dokumentuma

Hatályba lépés ideje: 2023.01.01.

1. Eszméletlen beteg vizsgálata:

- **Légzés vizsgálata:** Fekvő betegnél, tetszőleges oldalról a beteg válla magasságába letérdelünk. A mellkasról a légzőmozgásokat elfedő ruházatot eltávolítjuk (pl.: nagykabát, bő, vastag pulóver). Arcunkkal a sérülést/balesetet szenvedett fölé hajolunk néhány centi magasságban úgy, hogy a fülünk az orra fölött legyen, szemünkkel a mellkas has irányába nézzünk.
- **Keringés vizsgálata:** A keringés vizsgálata a nyaki főverőéren történik. Ennek helye a nyakon, a fejbiccenő izom előtti árokban van. A vizsgálat menete: 3-4 ujjunkat az ádámcsutkára helyezve oldalra elcsúsztatjuk egészen a fejbiccenő izom előtti árokig, majd enyhe nyomást gyakorlunk a gerinc irányába. Egyszerre egy irányba vizsgálunk. A vizsgálat ideje 10 másodperc.
- **Stabil oldalfekvés:** Az eszméletlen sérültet minden esetben stabil oldalfekvő helyzetbe kell fektetni, és a mentők kiérkezéséig úgy kell tartani, folyamatosan felügyelve az életfunkciókat. Tilos stabil oldalfektetést alkalmazni akkor, ha feltételezhető a gerinc sérülése, súlyos mellkas sérülés, nyílt hasi sérülés és combcsonttörésnél.

2. Az égés és ellátása

A szervezet tűrőképességét meghaladó, magas hő hatására égési seb keletkezik. A súlyossága függ a hőmérséklettől, a behatási idejétől és az előidéző közegtől. Az égés nem csak helyi ártalom, az egész szervezetet érinti, ezért égésbetegségnek is nevezik. Általános hatása a gyorsan kialakuló sokk, később a sérült szövetek bomlástermékei végett a szervezet önmérgezése jöhet létre.

Az égési sérülést a körülmények általi lehetőségünkhöz mértem mihamarabb el kell látni. A helyszíni ellátás nagyban befolyásolja a sérült gyógyulását. Amennyiben lehetséges az égett területet folyóvízzel kell hűteni 10-15 percig. Amennyiben bármilyen oknál fogva ez nem valósítható meg, abban az esetben hidegvizes borogatással kell lehűteni a sérült felületet. Amennyiben a sérült ruházata vagy bármilyen egyéb idegen anyag van beleégyve/beleolvadva a sebbe, azt azzal együtt kell hűteni, kitépni azt tilos. A seb súlyosságától függően az elsősegély nyújtás gyorsasága a legfontosabb.

3. Áramütés és ellátása

Az emberi test remekül vezeti az elektromos áramot, a magas víz tartalma végett. Az áramütésnek vannak helyi és általános hatásai. Helyi hatása égési sérülés, az áram be-, és kilépési helyén, ezt áramjegynek is nevezzük. Általános hatása az idegrendszer és az izomrendszer működési zavarát okozhatja. Az idegrendszeri hatás az agyi légzőközpont bénulását, az izomrendszerben kóros összehúzódást okozhat. Különösen veszélyes, ha a szívizmot éri, mert szívleállás, akár tartós szívritmus zavar is lehet a következménye.

Áramütés esetén tisztázni kell, hogy a balesetet szenvedő feszültség alatt van-e. Ha igen az áramkört meg kell szakítani, az áramot le kell kapcsolni vagy nem vezetőeszközzel (pl.: seprűnyéllel) kell a kapcsolatot megszüntetni. A mentők riasztásának minél gyorsabb megoldása a legbiztosabb megoldás. Ha az áramütés következményeképpen égési sérülés keletkezik a sérülten, az előző pontban leírtak szerint szükséges ellátni.

4. Különféle mérgezések és ellátásuk

Méregnek nevezzük azokat az anyagokat, melyek a szervezetünkbe bekerülve már kis mennyiségben is károsodást okozhatnak. A mérég bejuthat a szervezetbe szájon át, a levegőből, belélegezve, a bőrön át, nyálkahártyákon keresztül felszívódva, és az érrendszeren keresztül. Minden mérgezés esetében a legfontosabb a további károsodás megakadályozása vagy mértékének csökkentése.

a) A bőrön, nyálkahártyákon át felszívódó mérgek esetén a szennyezett ruházatot el kell távolítani, az érintett területeket bő, folyó, szappanos vízzel le kell mosni. Legyünk óvatosak, ha van rá lehetőség mindenképpen használjunk gumikesztyűt, mert érintkezés által mi is mérgezést szenvedhetünk.

b) A légutakon bekerült mérég esetén a legfontosabb a sérült, gáztérből való eltávolítása, vagy a gáztér megszüntetése.

c) Szájon át a gyomorba jutott mérgeknél általában a mérég kiürítése a legfontosabb a beteg meghánytatásával.

Tilos a sérültet hánytatni:

- ha a sérült zavart, vagy eszméletlen,
- ha marószert ivott (pl.: sav, lúg),
- ha szerves oldószert (pl.: benzin) ivott,
- ha mosó-, tisztítószer ivott.